voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 november 2014

onderwerp	Evaluatie inzet maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Hoekstra - Bos, BL (Liesbeth) 2379
eenheid/afdeling	Publiekszaken PUL
bijlagen	Voorstel: Informatienota Evaluatie inzet maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van:

1. De evaluatie van de maatregelen die zijn ingezet voor de aanpak van de problematiek in de Zwolse wijk Holtenbroek III,
2. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om de aanwijzing tot Veiligheidsrisicogebied niet te verlengen.
3. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om de strikte handhaving van het samenscholingsverbod te verlengen tot 1 januari 2016.
4. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om het cameratoezicht te verlengen tot 1 januari 2016.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 13 oktober 2014

Onderwerp	Evaluatie inzet maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III
Versienummer	1.0

Portefeuillehouder Burgemeester

Informant B.L. Hoekstra/S. Eskens
Eenheid/Afdeling Publiekszaken/PU
Telefoon 038 498 2379/2443
Email bl.hoekstra@zwolle.nl/s.eskens@zwolle.nl

Bijlagen Geen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De evaluatie van de maatregelen die zijn ingezet voor de aanpak van de problematiek in de Zwolse wijk Holtenbroek III,
2. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om de aanwijzing tot Veiligheidsrisicogebied niet te verlengen.
3. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om de strikte handhaving van het samenscholingsverbod te verlengen tot 1 januari 2016.
4. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om het cameratoezicht te verlengen tot 1 januari 2016.

Datum 8 oktober 2014

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Eind 2013 is een plan van aanpak vastgesteld voor de noodzakelijke maatregelen die genomen moeten worden om de leefbaarheid en veiligheid in de buurt Holtenbroek III weer op het gewenste niveau terug te brengen.

De doelstellingen die met de aanpak worden nagestreefd zijn:
1 Het gevoel van onveiligheid terug dringen. Het cijfer voor het veiligheidsgevoel moet in 2016 weer voldoende zijn.
2 Het vertrouwen in de toekomst moet een duidelijke stijgende lijn vertonen. Ambitie is om in 2016 het niveau van 2011 te bereiken (2012 is 19% en 2011 is 31%)
3 Het algemene oordeel over de buurt (5,6 in 2011 en 4,9 in 2012) moet weer een duidelijk stijgende lijn vertonen. Ambitie is een score van 6 in 2016.
4 Vergroten bewonersparticipatie in het verbeteren van de eigen woonomgeving.
5 De toegang naar noodzakelijk hulpverlening voor hen die dat nodig hebben vereenvoudigen.

Speerpunten daarbij zijn:
1 Handhaving van wet- en regelgeving.
2 Vergroten meldingsbereidheid bij bewoners.
3 Verbetering van communicatie van gemeente, politie, woningbouwcorporaties en welzijnsorganisaties richting bewoners en herstel van het vertrouwen in deze organisaties.
4 Ondersteunen actieve bewoners bij bewonersinitiatieven en vergroten van hun zelf organiserend vermogen.
5 Het verbeteren van het pedagogisch opvoed- en speelklimaat

In deze Raadsnota leest u welke opbrengst de inzet tot nu toe heeft opgeleverd en welke maatregelen worden voortgezet.

Kernboodschap
Het samenhangend geheel van maatregelen heeft effect. Hierdoor is het vertrouwen in de toekomst bij de buurtbewoners gegroeid. Het doorzetten van de gestarte integrale aanpak is essentieel om de leefbaarheid en veiligheid in de buurt Holtenbroek III weer op het gewenste niveau terug te brengen. Het verlengen van de aanwijzing tot veiligheidsrisicogebied is niet noodzakelijk, de strikte handhaving van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht wel.

Maatregelen/initiatieven en opbrengst
De genoemde speerpunten zijn vertaald in concrete maatregelen en initiatieven. Hieronder leest u de belangrijkste maatregelen/initiatieven per speerpunt en de opbrengst daarvan op dit moment.

Speerpunt 1: Handhaving van wet- en regelgeving
Om de handhaving van wet- en regelgeving effectief te kunnen laten zijn is gebruik gemaakt van de volgende burgemeestersbevoegdheden:

Datum 8 oktober 2014

1.Aanwijzing Holtenbroek II als veiligheidsrisicogebied

Een gedeelte van de wijk Holtenbroek is in afstemming met het Openbaar Ministerie (OM) gedurende de periode 1 november 2013 tot 1 november 2014 aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Deze aanwijzing biedt de mogelijkheid tot acties om preventief te fouilleren.

Er is drie keer preventief gefouilleerd. De opbrengt van de acties is als volgt:

- 1e keer op 6 februari: 100 personen gefouilleerd, 40 auto's gecontroleerd. Totale duur (verspreid over de avond) 1,5 uur. 19 medewerkers ingezet. Geen wapens gevonden en/of andere bijzonderheden (erg slechte weersomstandigheden).
- 2e keer op 29 april: 64 personen gefouilleerd. Mes en wiet in beslag genomen. Ook verkeersbekeuringen meegenomen en openstaande boetes. Totaal 2 uur op straat geweest (middag en avond) 14 medewerkers ingezet.
- 3e keer op 31 juli. Interventieactie (meer dan alleen preventief fouilleren): 40 personen gefouilleerd. Ook bekeuringen voor verkeersovertredingen en aanhoudingen voor openstaande boetes. 1 bijl in beslag genomen. Totaal 3 uur (middag en avond), 17 medewerkers ingezet.

De acties zijn (duidelijk) zichtbaar geweest en hebben waardering geoogst bij de goedwillende bewoners in de wijk. Het maatschappelijk gevoel van veiligheid is hierdoor vergroot. Tijdens de acties is veel aandacht geweest voor de communicatie waarbij elke gefouilleerde een flyer uitgereikt kreeg met informatie over het preventief fouilleren.

Het verlengen van de aanwijzing tot veiligheidsrisicogebied is niet noodzakelijk. Het is een zwaar middel dat is ingezet omdat de omstandigheden van toen daar om vroegen. Het is nu rustiger in de wijk, en een wetswijziging (de Wet Verruiming fouilleerbevoegdheden van 1 juli 2014) geeft nu de mogelijkheid om bij plotselinge gebeurtenissen kortstondige fouilleeracties (max 12 uur) uit te kunnen voeren. In geval er sprake is van een (ernstige vrees voor) verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens kan dit middel dan alsnog worden ingezet.
Bij het aflopen van de periode waarbij Holtenbroek III is aangewezen tot veiligheidsrisicogebied gaat de opsporing van wapens wel door met andere middelen. Het strafrechtelijk opsporen van wapens (nu complementair aan de handhaving via preventief fouilleren) blijft volledige prioriteit houden.

2.Handhaven samenscholingsverbod

Op 27 juni 2014 is de strikte handhaving van het samenscholingsverbod (op grond van de APV) gestart. Het verbod is inmiddels 10 maal daadwerkelijk gehandhaafd. Dit heeft veel impact gehad op de betreffende personen (en andere rondhangers). Zowel de politie als de bewoners geven aan dat het samenscholingsverbod in combinatie met het cameratoezicht een effectieve methode is gebleken voor het herstellen of handhaven van de rust in de wijk. Het voor langere tijd inzetten van deze middelen blijft echter noodzakelijk om de rust in de wijk te kunnen behouden en effectief op te kunnen treden wanneer deze rust wordt verstoord.

Naast het handhaven van het samenscholingsverbod is het ook mogelijk om specifieke personen een gebiedsverbod te geven. Formeel is van deze mogelijkheid (nog) geen gebruik gemaakt. Wel is in het kader van nazorg bij beëindiging van de detentie in twee gevallen de voorwaarde gesteld dat personen zich niet in een bepaald gebied mogen ophouden.

3.Cameratoezicht
Mede naar aanleiding van een dringend verzoek van bewoners zijn in het noordelijk deel van de Buxtehudestraat twee camera's geïnstalleerd. Dit voor de periode 4 juni 2014 tot 4 december 2014. De bewoners ervaren hierdoor een groter gevoel van veiligheid. Het is rustiger op straat. Dit wordt eveneens door de politie bevestigd. De inzet van camera's heeft inmiddels geleid tot concrete resultaten in gevallen van verstoring van de openbare orde. Zo kon het samenscholingsverbod in concrete gevallen worden gehandhaafd als direct gevolg van informatie uit cameratoezicht, en heeft een specifieke overlastgevende groep zich niet meer laten zien in het cameragebied.

Besluit verlengen strikte handhaving samenscholingsverbod en cameratoezicht
Om de rust in de wijk te kunnen behouden en de handhaving van de openbare orde ook op langere termijn effectief te kunnen laten zijn, blijft de strikte handhaving van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht noodzakelijk. In afstemming met politie en OM en op uitdrukkelijk verzoek van de bewoners wordt de handhaving van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht daarom verlengd tot 1 januari 2016. Op dat moment wordt opnieuw beoordeeld of de inzet van deze middelen noodzakelijk blijft.

4. Persoonsgerichte aanpak (PGA) door Travers en gemeente.
In de wijk Holtenbroek zijn drie groepen jongeren te onderscheiden die de openbare orde verstoren door het veroorzaken van overlast en/of door criminele activiteiten te plegen. De omvang van deze groepen varieert van 12 tot 18 personen. Eind 2012 is gestart met een zogeheten persoonsgerichte aanpak speciaal gericht op deze (groepen) jongeren. Door middel van een integrale methodische inzet en aanpak wordt geprobeerd de jongeren los te weken uit de criminele en/of overlaststructuren en hen in plaats daarvan gericht te begeleiden naar werk en onderwijs. Voor het bereiken van dit doel worden onder meer een straathoekwerker en een specifieke jongerenwerker/ervaringsdeskundige ingezet. Er wordt nauw samengewerkt met het team Bijzondere Doelgroepen van de gemeente. Deze inzet heeft een zodanige invloed dat de eerste tekenen van positieve gedragsverandering bij de betreffende jongeren zichtbaar zijn.

Speerpunt 2 en 3: Vergroten meldingsbereidheid bij bewoners, en verbetering van de communicatie richting de bewoners en herstel van vertrouwen in deze organisaties.

1.De HUD
De HUD (woning aan de Buxtehudestraat 88) is een ontmoetingsplek voor bewoners waar zij initiatieven kunnen ondernemen en is de uitvalsbasis voor de wijkwerkers. Een aantal bewonersgroepen komen in het inloophuis bijeen en organiseren hier hun initiatieven. Het inloophuis is ook een goed middel om de afstand tussen wijkbewoners en wijkwerkers te verkleinen waardoor het vertrouwen in de organisaties stijgt en de meldingsbereidheid toeneemt.

2.Het organiseren van periodieke buurtschouwen
Door eens per twee weken een buurtschouw te houden met de betrokken organisaties zijn de organisaties en hun inzet zichtbaar(der) in de wijk en kunnen aandachtspunten en problemen direct worden gesignaleerd en opgepakt. Dit draagt bij aan het vertrouwen in deze organisaties.

Speerpunt 4 en 5: ondersteunen actieve bewoners bij bewonersinitiatieven en vergroten van hun zelf organiserend vermogen

Datum 8 oktober 2014

1.Bewonersinitiatieven

Belangrijk onderdeel van de aanpak zijn de initiatieven van de bewoners. Zij zijn de belangrijkste dragers van de leefbaarheid in de wijk. Er worden steeds meer bewonersgroepen actief. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:
-Klankbordgroep Holtenbroek 3,
-De bewonersgroep herinrichting Preatoriusstraat,
-De werkgroep Buxtehudestraat Kinderstraat
-De bewonersgroep die bezig is met het wijktheater.
-Het bestuur van softbalvereniging De Blue Hawks hebben hun clubgebouw beschikbaar gesteld voor activiteiten voor en van de Antilliaanse gemeenschap.

2.Het bevorderen van het pedagogische buurtklimaat

Een belangrijk punt van verbetering ligt in het versterken het pedagogisch buurt klimaat. Jonge kinderen vertonen een dusdanig negatief gedrag dat andere kinderen daardoor niet prettig buiten kunnen spelen en zich soms ook onveilig voelen. Er zijn verschillende projecten gestart om het pedagogisch klimaat te verbeteren. De projecten richten zich op kinderen én hun ouders. Het “bakfietsproject”, “zakgeldproject” en het “politiekidsproject” zijn er (allemaal met eigen specifieke kenmerken en voor een specifieke leeftijdsgroep) op gericht om de opvoeding bespreekbaar te maken, ouders bewust te laten zijn van het voorbeeldgedrag dat zij hebben, en de kinderen positieve groepsvorming en mentale- en fysieke weerbaarheid mee te geven.

Resultaten buurt voor buurtonderzoek 2014

In de periode 16 mei tot 20 juni 2014 is opnieuw een buurt voor buurtonderzoek gedaan. Hieronder wordt aan de hand van de genoemde doelstelling besproken welke resultaten dit onderzoek heeft opgeleverd.

Doelstelling 1: Het gevoel van onveiligheid terug dringen. Het cijfer voor het veiligheidsgevoel moet in 2016 weer voldoende zijn.

In 2014 geeft 60% van de respondenten van het onderzoek aan zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt. Dat is een stijging van 10% ten opzichte van de resultaten van 2012. Gelet op het feit dat het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 16 mei tot 20 juni en vlak daarvoor op 29 april een schietincident plaatsvond in de wijk is die stijging verklaarbaar. De middelen tot strikte handhaving van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht zijn mede als gevolg van dit schietincident ingezet. Zoals u hierboven heeft kunnen lezen hebben deze maatregelen een positief effect op het maatschappelijk veiligheidsgevoel. De verwachting is dan ook dat het cijfer voor het veiligheidsgevoel in een volgend buurt voor buurtonderzoek gestegen zal zijn. In het gesprek dat op 7 oktober heeft plaatsgevonden tussen leden van de klankbordgroep en vertegenwoordigers van de Raad (verder te noemen: het gesprek) werd ook door de bewoners bevestigd dat handhaving van het samenscholingsverbod in combinatie met het cameratoezicht en de duidelijke aanwezigheid van de politie in de wijk het veiligheidsgevoel inmiddels hebben vergroot. Wel werd dit vertrouwen nog broos genoemd.

Doelstelling 2: Het vertrouwen in de toekomst moet een duidelijke stijgende lijn vertonen. Ambitie is om in 2016 het niveau van 2011 te bereiken (2012 is 19% en 2011 is 31%).

Datum 8 oktober 2014

In 2014 geeft 30% van de respondenten aan vertrouwen in de toekomst te hebben. Dat is een stijging van 11 % ten opzichte van 2012. Ondanks de periode waarin het onderzoek is gedaan is op dat moment al een duidelijk stijgende lijn in het vertrouwen in de toekomst te zien. Ook dit werd door bewoners bevestigd in het genoemde gesprek. Hierbij werd benoemd dat het doorzetten van de integrale aanpak hiervoor essentieel is.

3: Het algemene oordeel over de buurt (5,6 in 2011 en 4,9 in 2012) moet weer een duidelijk stijgende lijn vertonen. Ambitie is een score van 6 in 2016.
In 2014 gaven de respondenten een 4,9 als algemeen oordeel over de wijk. In 2012 was dat een 5 (dit wijkt af van de in de doelstelling genoemde score omdat het cijfer uit 2012 is gecorrigeerd naar de nieuwe kaders van het onderzoek in 2014). Het cijfer dat de bewoners hun wijk geven vertoont (nog) geen duidelijk stijgende lijn. Gelet op de onrustige periode waarin het onderzoek is gedaan (schietincident en grootschalig onderzoek met afzetting van de wijk en andere acties met veel belangstelling van de media) is dat ook verklaarbaar. De verwachting is dat langdurige inzet van de integrale aanpak uiteindelijk tot een duidelijk stijgende lijn zal leiden.

Conclusie
Het samenhangend geheel van maatregelen heeft effect. Hierdoor is het vertrouwen in de toekomst bij de buurtbewoners gegroeid. Alle betrokkenen zijn van oordeel dat het langdurig doorzetten van de gestarte integrale aanpak essentieel is om de leefbaarheid en veiligheid in de buurt Holtenbroek III in 2016 weer op het gewenste niveau terug te brengen. Het verlengen van de aanwijzing tot veiligheidsrisicogebied is hierbij niet noodzakelijk, de strikte handhaving van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht wel.

Communicatie
De buurt wordt via de nieuwsbrief geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie en de voortzetting van de handhaving van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht.

Vervolg
N.v.t.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

Datum 8 oktober 2014

mevrouw R.E. Riemersma MCM